

سر تحریری: مصطفی فوری

تاریخ تاسیسی ۱۳۲۷ سنه فوری

سنه لك اعتباریه ممالك شاهانه ایچون پشین
اولوق ۱۲۰ آلتی آلتی ۶۰ فروش
ومالك اجنبیه ایچون ۳۰ فرقتدر

تحریر لایحه و فیه

شیمدیلک خفته ده بر نشر اولدور .

صاحب امتیاز و مدیر مسئول حسن کاشانی

ملت عثمانیه - امت اسلامیه ایچون مفید
اولان آثاره صحیفه لر من آجیقدر . درج
ایدلیان اوراق اعاده ایدلر .

مطبعه و اداره خانه سی : ستا بول باب عالی
جوارنده ابوالسعود جادوسی نوسرو ۷۵
اصحاب سر جماعه دیباعت آجیقدر

نومرو ۱۴۸

تصوفی ، دینی ، اخلاقی ، ادبی ، سیاسی جریده اسلامیه در نسخه سی ۱۰۰ پاره در

استجاب رقت و شفقت :

خطبه حضرت عیسی

اطلبوا معروف من رحماء امتی تمیثوا فی اکنافهم ولا تطلبوه
من القاسیه قلوبهم فان الامنة تنزل علیهم الخ .
مثلاً ترجمه سی :

انعام واحسان و معاونت و ایادی اتمیمک مرحمتولرندن ایستیکز
و آنلرک اطرافنده تمیث ایدکز یعنی کیچیکز و بایشیکز . قاره قابلی ،
مرحمتز کیمسه لرندن اییلک و کرم اویتمه یکرز زیرا جناب حقک اعلی
دائماً او قاسیه قلوب اولان کوتوخویلو و قاتی قلبیلرک اوزرینه اینمکده در .
افاده مخصوصه : حدیث جلیلک دها اشاعیسی وار . جناب
رسالتاب افند من بالای حیشه عمومه خطاب بیور قدنفسکره حضرت
امام علیه توجیه خطاب ایدرک : (یا علی جناب حق معروفی یعنی
بر و احسانی خلق ایتدیکی کبی آنک اهانی ده یارتمشدر . او اهل
معروف دائماً لطف و کرمی سورلر و آنلرک مرحمتکار اییلکری
و ساحتکار ایشلری دائماً سوعیلدر . بناء علیه نصل که قورویهرقی
نباتندن غاری اولان یرک طوبراغتی جانلاندیرمق دولایسیله آندن
حاصل اوله حق فیض و برکت سیبیله اهل ارضی احیا ایچون صویک
زمینه توجیه و اساله اولاندی کبی طالب بر و احسان اولانلر . او
سَخاوت و کرمی ذاتلره توجیه ایدرلر . محقق آخرتده ملک نعم و دار
کرمه دخول ایله ثلثه ابرار و زمره مقربینه التحاق ایدلر دیباده
اهل معروف و ارباب حسنات اولاندلر) دبه سورمشلردر .

ای تجارت طبعه و کسب حلال نیت صادق سیله اطراف بلاددن
جلب ارزاق و سوق حوائج صنعت مقبوله سیله اشتغال ایدن ارباب
حرفت و هی کندی کسب و تجارتندن زیاده ایشای دین و جنسی و شو
ایچنده یوزدیکمز حرب جهانمول دولایسیله یانوب قاورولان ارض
سفیلک عاجز سکنه سی دوشونن زمره زحمت و رحای امت سز :
[« الجالب الی سوقنا کالجاهد فی سبیل الله » بزم چارشو و بازارلرمز

ارزاق و حوائج ضروریه دن اولان اشیای جلب ایدن اهل تجارت
الله بولنده بخاربه ایدن مجاهد کییدر] حدیث جلیلک سرینه مظهر
اولمقله دنیاده اهل معروف و اخرتده ارباب درجات و حسنات زمره
جلیله سنه التحق ایتکله دنیا و اخرت سعادتلیرینه نائل اولیورسکز .
نه کوزل تبشیرات ، نه خیرلی مزده . . .

ای تجارت مانعونه و ربح ملعون غیرت فاسد سیله ارزاق و حوائج
ضروریه اوزرینه بی دربی احتکار اجراسیله غلای اسعار و بهای
اشیاک قات قات زیاده لشدرلسته سبیت و یره رک ایشای جنس و سکان
ارضک ضیف و هجرینه و برقوق عجزه انسان و حیوانک حیاته
خاتم چکمه بادی اولان اهل احتکار و ای منفعت شخصی سی
اوغورنده دین و ایمانی ، مرحمت و وجدانی برقاچ اوراق خسیه
و معدن خیشیه دیکشدرن ارباب قسوت سزده [« والمحتکر فی سوقنا
کالمحد فی کتاب الله » کذلک چارشو و بازارلرمزده ارزاق و حوائج
مذکوره اوزرینه اجرای احتکار ایدن کیمسه کتاب الله ایمان
ایمان ملحد کییدر] خطاب عثمانیه مخاطب اوله رقی دائماً الله و رسول
اللهک و بتون عباد اللهک لانتنه معروض و مستحق اولیورسکز .
نه فنا مزده ، نه خیرسز خبر . . . !!!

ای ارباب صدق وفا و ای اصحاب قلوب صفا دین و وجدانی
احتکار قسوتیه لیکداز ایدن قلوب قاسیه اربابندن مرحمت بکله مک
شیطانندن ایمان اوتمه بکزر .

سز ای ارباب بر و احسان و ای اصحاب قلب و وجدان انظار
دقت و رقتکزی و ابعار شفقت و مرحمتکزی اطرافکزه توجیه
ایدکزه گوشه بوجاق و سوقاق سوقاق آج بی علاج دولاشان و یاریم
دیایم اکک و بر آووج بولغور قیغوسیه چانسز و درمانسز خراب
بدننده و مردم خسته و بی تاب جسدنده بیک زحمت و مشقتله طاشیدینی
بدبخت سر ناشاندندی قانسز و صولغون وجهنه موضوع فرسز
و یافین کوزلرینی سزک وجه عاطفت و سهاحتکزه توجیه ایدن و یالکز
قونسز سیکر و جیلز کیمکزدن عبارت انچه و نحیف بونی بوکرک
ضعیف و غداسز معدنه مک شدت اضطرابندن متأثراً صارارمش

ومورارمش دوداقلرینک دتره مسیله حضور مرحتکیزده بر قاج پول
ودهاده و غروسی برایی لوقه اکک دیله نیتیم و اوکسوز چوجقلره ،
طول و سفیل قادیلره ، عاجز و بیوایه اختیارلره ، قوت یومیهدن
محروم بیچارکان امته مرحت ایدکز و بو اطوار واحوال سفیلانلری
چکرلر یارالیان عجزه بیوایکاندن زیاده تنغیل و تصویری بیله قلبلری
قان اویرشدیران ، وجدان و ایمانی غلیان و هیچانه کتورن ، انسانلره
انسانلغندن مأیوس ایدن دما آییقلی بر جوق زمره محترمه وار که کمال
عفت و فرط محجوبیتله حال و شانلریغی هیچ برمرده عرض ایده میهرک
کوشه ایزان و کابه غم و حیرانلرنده کیزلو کیزلو آه و افغان ایدرلر .
بونلرده شهدا و غزاه امتک یتیم و اوکسوز یوزوجقلری ، طول و بیچاره
زوجه لری ، یاوروسنی اوچورمش آجینلی والده لری ، چکر باره نی
وسرمایه سنی غائب اتمش محترم پدرلیله بونجیب و محترم ملت اسلامیه نیک
افراد و اعضای قیمتدارندن بولندینی حاله شو حرب هولناک
و احتکار ملعت آثارک طوغوردینی انواع محرومیت و اضطرار
دولایسیله مدارانتماش و اداره مصلحته کافی ایزاد و معاشدن و اولجه
النده بولنان جزوی فقط کندیسه کوره کفایتلی سرمایه دن محروم
اوله رق عذاب فقر و فاقه ایله اینیم اینیم ایکلیان ارباب عجز و احتیاجدر .
ایشته بو مقدورین فقر و ذلتهده معاونت و عاطفتکیزی بذل ایدکز .
زیرده کی نشیده یی و آنی تعقیب ایدن استشفاعنامه یی سزک مبارک
وجدان رحیمیکره عرض ایدرک قلوب مراحم مصحوبکزدن فیضان
ایدن زلال شفقت و مرحتک دهازیاده سماحت و غلیانی تمی ایدیورم .
بیوک بردقت و تأمل و شموللی بر رقت و تأثرله او قویکز ، او قویوبده
محزون اولکیز ، او محزونیتله اغایه رق کوز ایشلریله شو بلیه حرب
و ملعت احتکارک امت مرحومه اوزرندن دفع و رفی ایچون جناب
حقدن استعانه و روحانیت پیغمبریدن استمداد ایدکز چونکه جناب
حق منکسر و محزون اولان قلبلری سور و انلردن غرضسز و اخوان
دین لهنده ظهور ایده جک استرحام و استدعای قبول بیورر .

نظم

۱
قلب محزون تا ازلدن کوشه غمخانه در
اهل فقر و عزیز و احزان تا ابد مستانه در
حال درد آلود عاجز روز و شب افسانه در
بیکیان عالمده هر دم هر زمان بیکیانه در
قلب مکسور بیت غمدر ، برعجب کاشانه در
او خراب آباءه کیرمکک سلیمانانه در

۲
اولق ایسترسه ک اگر نزد خداده سرفراز

صوره آرا دوشکونلری بول دائما اول دلنواز
شفقت و رحم و عدله ایله کسب امتیاز
سن رحیم اول که سکا رحم ایتسون اول نی نیاز
کرچه هر بردرده واردر بیک طبیب چاره ساز
درد حزنه چاره ساز اولمده لقمانانه در

۳

حکم و تقدیر خدادر کرچه هر دم جلوه کر
چونکه معلومک دیکدر شیوه سر قدر
اول مقید عاجزانه ، ایتمه اغماش بصر
دائما ایت بیکس و عاجزلره عدل نظر
دستگیر بیکس و بیوایه اولمقدر هنر
بیکسانه خادم اولق معدک کارانه در

۴

ایرمک ایسترسه ک فیوضات خدای اکبره
قیل توسط بیکس و بیوایه و عاجزلره
اول معاون فقر و ذلت اهلنه ، ناچیزلره
سن ظهیر اول ، مجرم اول ، هرمدنه قدرتسزلره
مظهر اول لطف خدایه ، شفقت پیغمبره
بر سلیمان ایسترم معروضلم مورانه در

۵

اولیه بیل مخلوق عالم هپ عیال کردکار
مرحت قیل سن عیال اللهه ای حکمتشعار
عاجزینه قیل علو همتی هر دم نثار
احتیاج اربانی صور ، همت ایت لیل و نهار
استراحتده دوام ایتسون یوزکدن مور و مار
عدل و شفقت حقه و اصلق دکله یا نه در

۶

قیل محبت اهل معروف و سخا اصحابنه
لعنت ایت الله ایچون هر احتکار اربانه
اهل فقر و فاقه یی کوندرمه ملعون بابنه
محترکلردن اوزاق قاج باقه شیخ و شابه
نصرت ایت او ظالمک یارانه ، احبابنه
فوزیا بو عرضحالم معصومانه در

استشفاعنامه

المدد یا فخر عالم کرچه عصیانمده جوق
لکن استمداده سندن بشقه بردرگاهده یوق
روسیاهمه نسکا یالوارمغه کلام ینه
بر علاج ویر امت مظلومه نیک بو دردینه

التجارك حقيق سداك آخري يارسول
امت سرحدوس تورنارمنه ر چار بول
جان تحملا ايجز بيكسارك فريادينه
يا محمد كل يتيش بو امك امدادينه
مابعدى وار مصطفى فوزى

تعليم

مدارس اسلاميه دثر برقاج سوز

محترم مسلكداشلم ا

وقور ومهيب چهره سيله لطيف وخوش منظره سيله بزي وبتون
دين قرداشلر مكي علم وعرفانلريله سيراب ايدن و بو قور مؤلفات
ومجلدات دينيه وفلسفيه ميدانه كثرين اوت عالم مدنيتي كنديلرينه
مفتون و حيران ايدن شو قسوت انكيز قبه لر انسان چال ايله وفقط
حزين و بليغ بر طور ايله عجبانه ديورلر بيلور مسكيز...

بو مدرسه لر ديورلر كه : بوندن يارم عصر اول سندن بشقه
دارالعرفان يوق ايدى بتون سيايلر ، اداريلر ، مهندسلر ، دلبيلر ،
مفسرلر ، محدثلر ، شاعرلر ، اديبلر اوت وياني محاصره ايدن وطنك
برقاريتش طور اراغنه دشمنك آياغنى باسد يرميان وقبعت عسكريه لرينه
دشمنلري سجده ايديرون عسكري داهيلر سندن هپ سندن چيقاردى .
شو سويلى قبه لر دن نه قدر علامه لر ، نه قدر بيوك سيالر چيقديغنى
آكلامق ايچون تاريخه اوق برنظر عطف ايتك كافيدر .

فارايلر ، ابو على سينالر ، محي الدينلر ، رازيلر ، غزاليلر ، آق
شمس الدينلر ، منلا كورانيلر دها چوق ايسته بويه بيوك سيالر
يتشديرون شومبارك مدرسه لر مرور زمانله خاسه دو مشوم استبدادك
وورديني قهار بر ضربه ايله نه حاله كلش ايدى ؟ چه كزك معلومى
بر زمانلر حكمتشاسلر ك ، حقوق شناسلر ك مئرى اولان شو كوزل
دارالعرفانلر زمان اولدى كه حيدودلر قيون چوانلرينك دارالفرارى
ونا اهل آدملر ك ذوق و صفا سوره جك چاي غازونلر ، عطالت
يوالري اولمش ايدى . بو حال كوروبده قلبنده ذره قدر ايمان اولان
بركيمسهنك بو حال اسفناكه آجپامسى قلبى صيرلامامسى قابلى ايدى ؟

افنديلر ! بو قدر اعظمه منش اولان مدارس اسلاميه من نه دن
اندراسه يوز طوتوب تدريجا اسكى شمعنه سنى غائب ايتدى ؟ بونك
تاريخي اجتماعي بر چوق سبيلري وارسه ده بواسباي بيان ايتدن اول
اك مهم بر مسئله اوزرنده توقف ايد . حاكم .

هيكز بيلور مسكيزكه مسلك جايل علميه نك تعالى وترقي ايتديكي
زمانلرده دولت كمى سي ده سرعته قطع مسافه ايتشدر . تاريخ عثمانى

بو ك انشيوك شاعرلر . نه زمانكه روح اسلام اولان مدارس صارسه
دولت كمى سيد برار صارصلمشدر . چونكه شرقده اوت بتون
آيامده مدنيت اسلاميه حاكمدر . كوزل آسيامزده فرانسه روحى
اجنبي مفكوره سى ويا آشيى يشايه جق بر قلب بر ير بوله مار . زورله
تلقيح ايدلسه بيله بحراندن بشقه بر شى توليد ايدمى . بحرانك
وجودى وجود دولتي ضعفه اوغراقمقن بشقه بر نتيجه ويره من .
وحدت مليه ي صارصمق و بوسورتله اقتصادى بر صورته شرقه
حلول ايتك ايستين فرانسه انكلتره طرفندن بعض اوزاعى كورمن
افراد صورته حقندن كورونه رك : سرك انحطاطكزك الك بيوك سبي
اسكى مدرسه لر كزدر بونلر ك ايجايته باقكز آوروپامديتندن استفاده
قوبولكز يولو وصايله بولنديلر . هم بووصايا شمدى دكل يارم عصر
بر عصر بلدكه ايكي عصر اول . فقط بونلر ك اوچنى كوره ميه جك
درجده كوتيه ين اولان بويه سيورى قفالييلر نه اوله جقنى دوشونه مديلر
بو صورته وحدت مليه صارصمدى قوميت مسئله لرى ميدانه چيقدى
وجود دولته پك بيوك چيانلر آچلدى . اسراف ، سفاهت كى
آوروپانك منمن اخلاقلى وجودمى احاطه ايتديكى خالده قائده لى
صنعتلر آلات حربيه لرى وسايل حياى شيلرى ندى او كرتديلر ؟
چونكه او كرتسلر بائيلرينه بلاني صاتون آله جقلر .

مدرسه لك ايكنى سبب اندراسى ده جهلى التزام ايدن صناديد
استبداد ايله دين ميين احمدى ايله علاقه سى اوليان توره ديلر بو قدر
خدمت حسنه سى كورلمش و بويه مليونلرجه تابى بولنان بر دينك
علماسنى يوق ايتك امكان خارجده ايدى ايتي كلايجه اولان بونلر
اعتباردن دوشورمك لازم ديه رك استعجالي رفع ايدوب بونلر باقاييم
وبونلر باشنه كندى ناهل سنى اداره دن عاجز انسانلر تعين ايديم
بر صورته تدريجا سوز ، اسكى پارلاقلى زائل اولور فسكر فاسديه
حركت ايتديلر .

طبيعى دركه باقلميان وصوبى كسلن بر باغچه نك ميوه لرى صولار ،
يشلرى قورور ، بلبللرى اوتمز اولور . طبقى بونك كى او كوزل
بيوك اغاجك ميوه لرى قورومنه يوز طوتدى ياراقلرى دو كولى .
نهایت قورومق اوزره ايكن او اغاجدن نشأت ايتش سماحتلو دوللو
خيرى افندي و دوللو سماحتلو موسى كاظم افندي حضرتانك
غيرت ديتدارانلرى ومشروطيت وكلاسنك هم هاليليله معلوم اولان
تشكيلات ميدانه كترلدى . مدرسه نك طائلى ميوملرني يمكه آليشان
ملت نهييه عثمانيه دوت كوزله او اسكى علمانك تكرار چيقماسنى
ودرتيوز مليون مسلمانك عصر حاضره كوره ايحاطنى و بو صورته
عالم اسلامك مادي ومعنوى خلاصنى بزدن بلكه بورلر . عجبنا بو شرائط
داخلنده آرزو ايديلن علما چيقارمى چيقمازى ؟ بوراسنى ارباب